

مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از مسئولان نظام

شاخص اصلی وحدت فلسطین است

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، در نخسته سالروز ولادت باسعادت پیامبر رحمت حضرت محمد مصطفی(ص) و حضرت امام جعفر صادق(ع)، رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار جمعی از مسئولان نظام و میهمانان ...

- صفحه ۲

دوشنبه ۳ آبان ۱۴۰۰ - ۱۸ ربیع‌الاول ۱۴۴۳ - ۲۵ اکتبر ۲۰۲۱

تترها

سیلی در اولین روزکاری

صفحه ۸

کنایه‌های مسکو به تعلل تهران

واکنش دوباره مقام روس به بلاکلیفی مذاکرات وین از سوی ایران

صفحه ۴

۲۳ شکایت از روحانی و کابینه‌اش

ابوالفضل ابوترابی: به ما دنا دادند به مجلس دهمی‌ها سوزگی

صفحه ۲

«بازی مرکب» کره‌ای‌ها در بازار لوازم خانگی

صفحه ۵

نماز جمعه بله ورزشگاه نه

صفحه ۱۱

کوچ تلخ یک طنزپرداز

محمد صالحی‌آرام در گذشت

حرف اول

ابهام در سیاست خارجی رئیسی

معین شرقی: حقوق‌دان

سیاست خارجی دولت رئیسی ادامه برنامهریزی‌های روابط بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران است که با ترمیم پاره‌ای از روش‌ها در اصول آن، دو ساحت، یکی هموارسازی روابط منطقه‌ای تهران با کشورهای همسایه به‌ویژه در حوزه خلیج فارس و ساحت دوم، اصل قراردادن ادامه گفت‌وگوها به جای تشدید اختلاف‌ها با گسترده‌ترکردن تنش‌هاست. آقای رئیسی، رئیس جمهوری، با تأیید روش گفت‌وگو در دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران، ادامه آن را برای رسیدن به تفاهم و همکاری به جای تخصص، ضروری و لازم می‌داند؛ درحالی‌که شیوه گفت‌وگوهای بدون برنامه‌ریزی و هدفمند را رد می‌کند . حضور وزیر امور خارجه در نشست بغداد و تعامل با کشورهای همسایه و منطقه در آن نشست، سفر ایشان به روسیه، لبنان و سوریه از نشانه‌های تلاش برای هموارسازی روابط منطقه‌ای تهران است.

مقوله بعدی یعنی ازسربگیری گفت‌وگوهای برجامی در وین است. این گفت‌وگوها مدتی به‌خاطر برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری در ایران متوقف شد و هر دو طرف در انتظار پایان انتخابات و اعلام نتیجه آن تا تشکیل دولت جدید بودند. اکنون با تشکیل دولت و انتخاب وزیر خارجه جدید و گذشت زمان قابل توجه بار دیگر همه در انتظار شروع مجدد گفت‌وگوهای برجام در وین هستند. حتی چین و روسیه نیز بارها اعلام کرده‌اند که در انتظار بازگشت ایران بر سر میز مذاکره هستند. بااین‌حال مطلبی که این روزها عمیقا مورد توجه و ضرورت قرار می‌گیرد، ازسربگیری مذاکرات برجامی با حفظ توازن از حیث روابط کشور با شرق از جمله چین و روسیه است. از طرفی همه می‌دانند که گفت‌وگوهای دوره ششم مذاکرات در وین تا آخرین گام پیش رفته بود و به تأکید مکرر نمایندگان ایران و دیگران حاضر در این‌ روند، به مرحله تصمیم نهایی رسیده بود تا جایی که بسیاری گمانه‌زنی می‌کردند که دولت رئیسیی بعد از ورود و با برگزاری چند جلسه می‌تواند به‌سادگی آخم کار را بردارد، چالش هسته‌ای و تحریمی را بعد از چندین و چند سال خاتمه دهد و هم بار فشارهای اقتصادی و معیشتی ناشی از آن را از روی دوش مردم بردارد و سایه بزرگ این چالش را سرانجام از سر ایران کم کند و فرصت‌های متعددی را که پشت دیوار آن مانده‌اند، برای خود و ایران دسترسی‌پذیر کند. رفتار دولت جدید در زمینه مذاکرات وین و برجام تا به امروز قابل دفاع نبوده است.

ادامه در صفحه ۲

روزنامه

مروری بر همه دخالت‌ها در انتصابات

سفارش‌های تکذیب‌شده

سید مصطفی خمینی به روایت همسرش

آقا مصطفی مدرن و امروزی بود

آقا مصطفی نعلین نمی پوشید و کفش هایش از خارج می‌آمد

حاج مصطفی در مسافرت می‌گفت چادر بردار و روسری سر کن تا راحت باشی

آقا مصطفی از وضعیت نجف راضی نبود و می‌گفت اگر به خاطر امام نبود، نمی‌ماندم

صفحه ۲

یادداشت

برای هم‌میهنانمان در آن سو و این سوی ارس

عباس مهری اردستانی

اگرچه از کرانه‌های رود ارس خبرهایی حاکی از تنش میان ایران و کشوری با عمر ۳۰ساله می‌رسد، اما حقیر سراپا تقصیر که نزدیک به ۵۰ سال است تاریخ می‌خوانم و تاریخ می‌نویسم، لازم دیدم بخشی از یافته‌های خود را دراین‌باره قلمی کنم تا هم‌میهنانم که در این سو و آن سوی ارس زندگی می‌کنند و احتمالاً از برخی وقایع آگاهی ندارند و اخبار خود را از خبرگزاری‌های آنکارا و باکو دریافت می‌کنند، حقایق را دریابند و خود به قضاوت بنشینند. ابتدا بگویم بنده ساکنان دو سوی ارس را ایرانی می‌دانم، چراکه در بیشتر سفرنامه‌هایی که ازجریان دربارۀ قفقاز، پس از جداشدن از پیکره ایران نوشته‌اند، آنان را ایرانی معرفی کرده‌اند و تکتۀ جالب اینکه حتی پس از انقلاب مشروطه نیز ساکنان اران و شروان که به غلط جمهوری آذربایجان نامیده می‌شود، خواهان انتخاب نماینده برای مجلس شورای ملی بودند؛ و اما بعد؛ چندی پیش که پژوهشی را درباره رابطه زبان پارسی و موسیقی ایرانی در دست تهیه داشتم، به نکته‌ای بی برده و بی‌ارای از استادان فن مطرح کردم که در نهایت یافته‌های من حاکی از برخی کم‌کاری‌ها در حوزه فرهنگی از سوی دولت‌های پس از انقلاب بود؛ کم‌کاری‌هایی که شوربختانه این‌گونه که باید و شاید در رسانه‌ها به آن پرداخته نمی‌شود و از ابزارهایی همچون موسیقی و آواز ایرانی در حمایت از موجودیت ایران استفاده نمی‌شود. در این میان، چنان‌که می‌دانیم، به‌خاطر برخی مسائل و عملکردها، به‌ویژه پس از فضای ملتهب برآمده از انقلاب و تعطیلی موسیقی باکلام، زبان فارسی در کشورمان به‌ویژه در برخی استان‌ها که فارسی‌زبان نبودند، به محاق رفت و کار به آنجا کشید که هم‌میهنان عزیزِ همچون آذری‌ها، گُردها و حتی فارس‌ها برای پرکردن اوقات فراغت از نیاز موسیقایی خود، ناچار شدند التجا به بیرون از مرزهای کشور بزنند که این خود موجب سوءاستفاده دشمنان ایران و برخی کشورهایی شد که به دنبال فرصت برای ضربه‌زدن به موجودیت ایران عزیز بودند. شوربختانه این مجال برای آنان مهیا شد و کم‌کاری‌های ما در عرصه‌های فرهنگی و هنری موجب شد تا زبان فارسی در این استان‌ها به تدریج مهجور بماند و آشن آن‌قدر شور شود که حتی در تبریز، پایتخت دوم ایران، برخی جوانان ناگاه به از سوی رسانه‌های باکو و آنکارا اغوا شده‌اند، پناه که از سوی ترکبیس‌م برده و به مام مِهمن و زبان ملی آن دشنام دهند؛ چنان‌که این کج‌رفتاری‌ها و فریادهای

ادامه در صفحه ۴

محسنی‌از‌های:

برخی رفتارها سبب طردشدن بعضی از قطار انقلاب شد

مرکز رسانه قوه قضائیه، رئیس قوه قضائیه در نشست هم‌اندیشی با جمعی از نخبکان و فعالان سیاسی و اجتماعی گفت: دستگاه قضائی باید کاملاً مستقل باشد؛ چراکه گاهی برخی جریانات سیاسی تلاش می‌کنند ناخودآگاه از طریق فرایندهای قضائی ...

- صفحه ۲

سال نوزدهم • شماره ۴۱۲۶ • ۱۲ صفحه • ۷۰۰۰ تومان

سرمقاله

زنگ خطر اقتصاد

مراد راهداری*

مسئولاتی که در رأس دستگاه‌های تأثیرگذار نشسته‌اند، باید وضعیت جامعه را رصد کنند و بر مبنای آن اندازه شاخص‌هایی را که نشان از اوضاع نابسمان دارد و می‌رود که بیشتر به جامعه آسیب بزنند، مورد مطالعه قرار دهند و برای مهار آنها و بهبود شرایط، جهت‌گیری و کیفیت سیاست‌ها را در حوزه‌های مرتبط تغییر دهند؛ برای مثال بررسی کنند که چه عواملی سبب شده است انباشت بی‌کاری در چند دهه پدید بیاید. می‌دانیم که حدود ۹۰۰ هزار نفر هر سال به متقاضیان کار اضافه می‌شوند، به‌طور متوسط و خالص شاید بتوان گفت ۲۰۰ هزار نفر شغل ایجاد شده است. منظور از خالص این است که بعضی نیز به اقتضای تغییرات متغیرهای اقتصادی شغلشان را از دست می‌دهند که باید از اشتغال ایجادشده کسر شود و منظور از شعل نیز هر شغلی نیست، بلکه منظور شغل مفید و باارزش افزوده و همراه با درآمد مکفی است. اگرچه این اعداد چندان دقیق نیست، اما دور از واقعیت نیست. اگر بی‌کاری پنهان و مشاغل کاذب و اشتغال ناقص و غیرمکفی در کنار بی‌کارشدگان از حجم اشتغال کسر شوند، وضعیت ناپهناجرت بی‌کاری و اندازه اشتغال‌زایی بیشتر نمایان می‌شود. پس اگر خوش‌بینانه هر سال ۷۰۰ هزار نفر به خیل بی‌کاران اضافه شود، چه فاجعه‌ای قابلیت وقوع داشته و دارد؟ بی‌کاران واقعی را می‌توان حدود ۲۰ میلیون نفر برآورد کرد. آمار بزهکاری‌ها را علی‌القاعده نیروی انتظامی دارد، آماری نظیر نزاع و درگیری، سرقت، آمار طلاق، اعتیاد و... مانند مهاجرت و ازدست‌دادن منابع انسانی که جامعه پرورش داده است و دیگر جوامع آن از بهره‌برداری می‌کنند و براساس قاعده چسبندگی بازگشت آنها با ابهام مواجه است. عامل فقر و آسیب‌های متعاقب آن، فقط به بی‌کاری بازمی‌گردد، بلکه تورم نیز در این سال‌های بلند همراه بی‌کاری حتی به خانوارهایی که شاغلان مفید و باارزش افزوده قابل قبول داشته‌اند، آسیب شدیدی زده است تا چه رسد به بی‌کاران! در احادیث از پیامبر اکرم (ص) به این مضمون داریم‌که می‌فرمایند: اگر فقر بر ما وارد شود، دین و ایمان و اخلاق در ما نمی‌نشیند و می‌رود! **كَادَ الْفَقْرُ أَنْ يَكُونَ كَفْرًا**. (اصول کافی/ ج ۲، ص ۳۰۷)

در سورره بقره آیه ۱۵۵ نیز به‌طور ضمنی این مطلب تأیید شده است. اگر اجرای سیاست‌های غلط سبب فقر و عقب‌ماندگی امتی شوند، چه می‌شود؟ آیا ظلم روا نشده است؟! **لَمَّا السَّبِيلُ عَلَي الَّذِينَ يظَلْمُونَ النَّاسَ** (شوری/۴۲). حفظ نظام از اهم اهداف سیاست‌گذاری است و از نظر عقلی و شرعی از اوجب واجبات است و مورد تأکید بنیان‌گذار فقید و شریف جمهوری اسلامی ایران و مقام معظم رهبری نیز بوده است؛ نه‌تنها بدون نظام اسلامی یا تضعیف آن، بسیاری از تکالیف اجتماعی مربوط، تعطیل یا مختل می‌شود، بلکه آنچه نظام را به مخاطره انداخته است، یعنی اسباب فقر و عقب‌ماندگی از پیشرفت، طبق نظر قبران جامعه را می‌میراند، **بَلَّكَ الْفَرَى أَفْلَكُنْهُم لَمَّا ظَلَمُوا**،(کهسف/۵۹). طبق قواعد فقهی و حقوقی که مورد تأیید اسلام نیز هست، نمی‌توان مسئولیت اداره جامعه را پذیرفت، اما به وظایفی که بر عهده آن است، غفلت یا در انجام آن کوتاهی کرد؛د اینکه با وجود آگاهی و تمایل به اصلاح، نسبت به اقدام مقتضی کارآمد نبود «من انلف مال الغیر فهو له ضامن». در صورت اخیر الذکر، طبق آموزه‌های اسلام و تشخیص عقلی، می‌توان گفت عوامل آن نوعی غصب شرعی و ملی انجام داده‌اند و باید این‌امانت را به اهلس می‌سپردند، **أَنْ تُؤَدَّوْا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ آلِهَا**، (نساء/۵۸). حتی جواز شرعی و اذن مردم، ضامن بودن را نفی نمی‌کنند. بعضی از قواعد فقهی و حقوقی در باب مسئولیت مدنی بر این موضوع دلالت دارند، مانند: اتلاف، تسبیب، لاضرر و لاضرار. در خطبه سوم نهج‌البلاغه مفهومی به این معنی آمده است: اگر نبود تعهدی که خدا از علما برای اصلاح امور گرفته بود، افسار حکومت را ه ما می‌کرد؛ می‌دانیم که سیاست، اداره امور مردم است، ازاین‌رو امر ازین است؛ امام صادق (ع) می‌فرماید حکومت باید امنیت، عدالت و رفاه را برای مردم تأمین کند، **لَأَنَّتَ أَسِيَّةَ يَتَجَاو النَّاسُ إِلَيْهَا، الْأَمْنُ وَالْعَدْلُ وَالْخَصْبُ**؛ (تحف العقول/ ص/ ۳۲۰ / ۴۴). چنانچه در تأمین رفاه، امنیت و عدالت، سیاست‌گذار با تلافی سایر موارد دیگر مواجه شود و به دلایل و علل مختلف و انواع محدودیت‌ها ناچار به انتخاب شود، این تراحم در امور مختلف ایجاب می‌کند که به حکم عقل به قاعده «الاهم فی المهم» عمل کند. عزت‌مداری و مصلحت‌جویی بیرون از حکمت و علم نیست، حکمت و خردورزی در تصمیم‌گیری بر همه معیارها احاطه دارد و در رأس مفاد تصمیم‌گیری است. جوامع دیگر در حال پیشرفت هستند و عقب‌ماندگی در زیرساخت‌ها، صنایع و سایر موارد، آسیب را مضاعف می‌کند.

ادامه در صفحه ۲